

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2016

Styrelsen för Albo Härad's Hembygdsförening avger härmed verksamhetsberättelse för 2016, föreningens 83:e verksamhetsår.

Tillsammans med föreningens ringar och arbetsgrupper och byalagen i Agusa och S:t Olof har Albo Härad's Hembygdsförening liksom tidigare haft en omfattande verksamhet. Alla engagerade personer arbetar helt ideellt och antalet redovisade timmar som utförts uppgår till 7 750. Det motsvarar 4-5 heltidsanställda personer eller 1,5 -2 miljoner kronor. Det är en berömvärd insats, och utgör grunden för att hålla vårt kulturarv levande för framtiden.

Antalet betalande medlemmar var 963 st. en ökning med 40 från föregående år och årets antal är förmodligen rekord! Medlemsavgiften uppgick till 100 kr. Förutom det innehållsrika programutbudet utgavs ett medlemsblad under hösten. Föreningens hemsida är ansiktet utåt och har följts av nästan 57 000 besökare under året, vilket är en fantastisk hög siffra.

Föreningens tre byggnadsminnen utökades med ett fjärde när Sillaröds Skvaltkvarn fick denna status.

Styrelsen har haft 7 sammanträden.

Årsmötet

Årsmötet avhölls den 7 april i Ravlunda och var som vanligt mycket välbesökt, 72 st medlemmar. Efter förhandlingarna diskuterade deltagarna visions- och framtidsfrågor, som Sveriges Hembygdsförbund skickat ut.

Albo Spelmanslag medverkade med uppskattad musikunderhållning.

Verksamheten

Agusastugan

Agusastugan har under året fått stor uppmärksamhet med anledning av Tore Jönssons bok ”...som mina förfäder alltid har gjort”. Sedvanligt firades Kristi Himmelfärds afton med bål och Agusastugans dag. Lerkliningen på södra gaveln på stugan har trots många lagningar lossnat och därför har den bräddlinats såsom den har varit tidigare.

Bondrumsgården

2016 firade Bondrumsgården 80 år som hembygdsgård. Det började med att man planterade nya vårdträd, tre lindar, som ersatte de gamla almarna. Ett högtidligt jubileum avhölls på Kronovall, då bland annat de personer som arbetat för Bondrumsgårdens bevarande under årens lopp uppmärksammades med tacksamhet. Underhållsarbetena på Bondrumsgården med takomläggning och lagning av väggtaflor genomfördes enligt vårdplanen.

Glimmebodagården

Programutbudet hade utökats med en sommarutställning med träfigurer, täljda av Ville Sjöberg. Under en höstvecka deltog Glimmebodagården i ett projekt tillsammans med alla elever på Brösarps skola. Utgångspunkten var handlingen i boken ”Chokladtoppar och vätteljus” av Ingrid Jönsson. I samband med att det europeiska vandringsevenemanget ”Eurorando” passerade Glimmeboda fick deltagarna en guidning på gården. Efter lång väntan på klartecken efter mögelundersökning kunde golvet i sterset läggas om och ett ”sti” halmtak lades om.

Hallamölla

Hallamölla besöks årligen av tusentals vandrare och i år passerade ”Eurorando” även här. De gamla döda träden har varit ett orosmoment, men nu är de nedtagna av ett arbetslag under ledning av Länsstyrelsen. Efter att några axeltappar lagats så fungerade kvarnhjulen igen och kvarnen kördes bl.a. på mölledagen. Miljön kring fallen är mycket populär för modell-fotografering och bröllop.

Krubbemölla

Krubbemölla är en anhalt i Hembygdsföreningarnas Temaresor ”Kulturskatter på Österlen”. Då visas möllan och bostaden samt demonstreras olika textila hantverk. Gökottan och familjedagen med aktiviteter för stora och små är omtyckta evenemang.

S:t Olofs mölla

I Hembygdsföreningens program anordnar S:t Olofs byalag årligen bl.a. firande av Nationaldagen och midsommar och S:t Olofsdagen med återvändarträff. När det är förlig vind så körs möllan på mölledagen. Tyvärr inträffade ett par inbrott med skadegörelse i möllan under sommaren.

S. Mellby mölla

Skånsk mölledag firades med friluftsgudstjänst och musikunderhållning. Fortlöpande tillsyn sker av Mellby hembygdsring.

Sillaröds Skvaltkvarn

Som framgått tidigare har Länsstyrelsen beslutat att byggnadsminnesförklara Skvaltán, vilket vi är mycket tacksamma för. Kvarnen är unik och en av få som finns bevarade i vår del av landet. Genom att upprätta en vårdnadsplan och åtgärda det som behövs, så hoppas vi att den åter ska komma i drift.

Åkarps brydestua

Det är Simrishamn kommuns bäst bevarade brydestua. Den öppnas och visas på ”Brydestuedagen”. Förutom ullspinning och musikunderhållning var det i år en tavelutställning med naturmotiv inne i stuan. I kölnan har några stenar rasat så att valvet i själva eldstaden har sjunkit ner.

Textilkommittén

Kommittén har fortsatt att dokumentera de textilier som föreningen förvaltar och förvarar i Ravlunda. Slöjdräffar har ägt rum under vår och höst med ca 20 deltagare per tillfälle och slöjddagar har arrangerats i Bon drum och Agusa. Föreningen har fått gåvor i form av kläder från 1950-tal och äldre textilier, såsom agedynor och längder från 1800-talet.

Programmet i övrigt innehöll besök vid Bengtemölla och Blåherremölla, vandring till Smörstackastenen i Snapparp. Kyrksöndagen och Albo Härads dag förlades till Ravlunda där vi också hade en kyrkogårdsvandring. Om "Fiske och sjöfart" vid vår kust berättade Tommy Gustafsson och Eva Andersson berättade om sitt Skepparphus och "Människoöden" där. Vi fick dessutom lära oss om både vinodling och äppelproduktion.

Medlemsbladet

MEDLEMSBLAD hösten 2016.

Från Albo Härads Hembygdsförening

Höstens medlemsblad innehåller en hel del artiklar om härads affärer, som var verksamma framförallt under efterkrigstiden. Vi i hembygdsföreningen tycker, att det är viktigt att påminna om den fina närservice som fanns i alla våra byar då. Det är nog många yngre personer och inflyttade, som inte har en aning om alla de butiker som betjänade befolkningen i våra trakter. Lanthandeln var en viktig mötesplats för de boende, där man träffades och gav sig tid att prata om aktuella händelser nära och fjärran. Många av affärerna försvann under 60- och 70-talen, då det var en stor avflyttning och kundunderlaget minskade kraftigt. Som ni märker finns det stora luckor i dokumentationen och vi hoppas, att ni som läser kan bidra med mera information, så att vi kan komplettera redovisningen i nästa Medlemsblad. Vår utgångspunkt har varit att skriva ner och berätta sådant som inte tidigare har varit publicerat. Flera orter har redan i tryckt form beskrivit handeln i byarna, såsom t.ex. S:t Olof och Eljaröd.

2016 är hembygdsrörelsens jubileumsår. Det är 100 år sedan Samfundet för Hembygdsvård bildades. Albo härads hembygdsförenings verksamhet under året har varit omfattande liksom tidigare och vi kan glädja oss åt stor uppslutning kring våra olika aktiviteter. Vi är också stolta över att Sillaröds Skvaltkvarn har blivit byggnadsminnesförklarad. Nu har föreningen inte mindre än fyra byggnadsminnen i sin vård. Våra objekt rymmer många unika föremål med intressant historia, som vi gärna vill förmedla till alla våra besökare och inte minst till kommande generationer.

Tack alla för värdefulla insatser och stöd till Albo härads hembygdsförening!

Vi ser fram emot att träffas 2017. Clas Johnsson

Föreningens Medlemsblad utkom med ett nummer i november. Det innehöll i huvudsak ett antal artiklar om härads affärer som var verksamma framförallt under efterkrigstiden. Det är viktigt att påminna om all den service som fanns i alla våra byar förr. Långt ifrån alla butiker fanns med i bladet, men vi vill gärna återkomma i ämnet och hoppas på medverkan från våra medlemmar.

Hemsidan

Albo Härads Hembygdsförenings hemsida har ett stort antal besökare, 56 795 besökare, vilket är en mycket hög siffra. Kenneth Olsson är redaktör för hemsidan och ägnar ett stort antal timmar för att fortlöpande hålla sidan uppdaterad. Under året har stor vikt lagts vid ”Min hembygd” med tanke på hembygdsrörelsens 100-års-jubileum samt samtidsdokumentation. Den senare sidan röner stort intresse och har undan för undan utökats.

Tidsmaskinen

Genom att använda ”Tidsmaskinen” kan vi förmedla information om våra gårdar och hus via mobiltelefon och surfplatta. Tomelilla Kommuns hembygdsföreningar har fått erbjudande om att ingå i ett projekt, delvis finansierat via Region Skåne och Skånes Hembygdsförbund. Det betyder att informationen finns tillgänglig på plats utan att vi är där och guidar. Information kan ges i form av text, tal, bild och ljudillustrationer. Syftet är att inspirera flera till att besöka och få del av kulturarvet. Tidsmaskinen kan användas för *Agusastugan*, Skvaltån i *Sillaröd*, *Hallamölla*, *Glimmebodagården* och *Bondrumsgården*.

Underhåll och reparationer

Ringar, grupper och berörda byalag har löpande tillsyn över hus och möllor. Tillsammans med byggnadskommittén bedöms underhållsbehovet, både akuta åtgärder och på sikt. De tre-åriga vårdplaner som utarbetas utgör en värdefull grund för de reparationer som behöver utföras. Under 2016 har följande arbeten genomförts och bidrag har erhållits från Länsstyrelsen med 90 % till största delen av kostnaderna. Entreprenör har varit Knadriks Kulturbygg AB. Regionmuseet och Blekinge Museum har svarat för antikvarisk kontroll. Ringar och grupper har själva utfört mindre underhållsarbeten.

Agusa reparation av väggar, mm	25 000
Glimmeboda halmtak, golv	238 850
Bondrum halmtak, väggreparation, mm	260 625
Hallamölla axeltappar	5 625
Sillaröds Skvaltkvarn	21 375
Kostnad för antikvarisk medverkan, totalt	50 063 (100 % bidrag)
Summa:	<u>601 538 kr</u>

Föreningen har under senaste tio-årsperioden lagt ner ca 6,5 miljoner kronor på fastigheternas underhåll. I de flesta fall har vi erhållit 90 % bidrag från Länsstyrelsen, men resten drygt 700 000 kr har föreningen och ringarna betalat ur egen kassa.

Kurser och konferenser

Föreningen var värd för Skånes Hembygdsförbunds kretsmöte i mars, Då redovisades vår hemsida och vårt program. Vid Skånes hembygdsförbunds förbundsstämma i Röstånga representerades föreningen av fem ombud. Vi presenterade vårt program och Tore Jönsson fick Lengerts litteraturstipendium för sin bok om Agusastugans Anna Mårtensson "...som mina föräldrar alltid har gjort". Till stämman hade Albo härads hembygdsförening lämnat in en motion om att avskaffa hembygdsförbundets förtroenderåd och den blev positivt behandlad.

Media, artiklar

Ystads Allehanda 19 mars: "Skvaltans" skraltiga tak ska fixas

29 mars: "Stilla påskfika i historisk miljö" Påsk i Glimmeboda

6 maj: Bondrumsgården firades med lindar

1 juli: Gratis tidsresor i Tomelilla - om introduktion av Tidsmaskinen

Österlenmagasinet 7 juli: Ny app guidar i tiden – om introduktion av Tidsmaskinen

Södra Kontakt Nr 4/2016: Tidsresor och naturväsen i Ingrid's tredje bok – med inspiration från Glimmeboda

Ystads Allehanda 20 september: Kvarn blir byggnadsminne

Radio Kristianstad P4 21 september: Byggnadsminnesförklaring av Skvaltans

Skånska Dagbladet 24 september: Kvarnen blir byggnadsminnesförklarad

Förtroendevalda

I styrelsen har ingått ordinarie ledamöter:

Clas Johnsson, ordförande

Kenneth Olsson, vice ordförande

Åke Hansson, sekreterare

Carina Almedal, kassör

Leif Gulldén

Eva Gustavsson

Hans-Ingvar Hansson

Annchristin Hurtig

Tore Jönsson

Hans Nilsson

Ingvar Petersén

Suppleanter

Gunilla Arvidsson

Henny Johansson

Anita Ring Nilsson

Britt-Marie Persson

Mats Persson

Tina Tånnander

Revisorer: Ingemar Arvidsson och Siv Björk

Revisorssuppleanter: Sigvard Bengtsson och Thage Håkansson

Valberedning: Göran Nilsson (sammankallande), Gerd Almedal, Ing-Britt Bengtsson och Henry Karlsson

Suppleanter: Eva Lindgren och Stig Andersson

Ekonomi

Föreningens omsättning var 778 147 kr och inkl. ringarna 872 389 kr.

Årets resultat uppgick till 14 449 kr och inkl. ringarna 49 917 kr.

Föreningens behållning var vid årets slut 998 362 kr och inkl. ringarna 1 672 302 kr.

Kompletterande redovisning finns i resultat- och balansräkningen.

Medlemmar har bidragit med 7 700 kr i gåvor.

Kulturbidrag har erhållits från Tomelilla och Simrishamns kommuner med 27 000 resp. 10 000 kr och lokalbidrag från Simrishamns kommun med 12 000 kr.

Studieförbundet Vuxenskolan har lämnat kulturbidrag med 6500 kr.

Sparbanken Syd

Sparbanken Syd har genom sponsring reducerat bankavgiften.

Albo mars 2017

Clas Johnsson, ordf. kassör Kenneth Olsson, v.ordf. Åke Hansson, sekr.

Carina Almedal Leif Gulldén Eva Gustavsson

Hans-Ingvar Hansson Annchristin Hurtig Tore Jönsson

Hans Nilsson Ingvar Petersén

Högtidsmåltid i Spannstallet på Kronovall i samband med Bon drumsgårdens 80-års-jubileum.